

ОСОБЛИВОСТІ НІМЕЦЬКОГО МОЛОДІЖНОГО МОВЛЕННЯ

Постановка проблеми. В останні десятиліття в сучасній лінгвістиці посилилась увага науковців до різних способів збагачення німецької мови, що зумовило зростання значного інтересу до глибшого вивчення молодіжного мовлення. Як і всі соціальні діалекти, молодіжний сленг представляє собою лише лексикон, який живиться соками загальнонародної мови, живе на її фонетичному та граматичному підґрунті. Молодь уживає сленг у своїй мові тому, що бажає бути сучасною, стильною. Адже сленг має в собі відтінок відвертості, неформальності, виражає товарицькість і легкість спілкування.

Сленг молоді найбільш жваво реагує на події життя, підхоплює і відображає нові явища і змінюється в процесі їхніх перетворень. Проте на цьому етапі розвитку лінгвістики сленг становить собою ще недостатньо вивчену проблему, яка потребує подальшого дослідження.

Актуальність обраної теми обумовлена тим, що вивчення німецького молодіжного сленгу зумовлена швидкою змінюваністю лексичного складу молодіжного сленгу, який на кожному етапі свого розвитку потребує нових досліджень, а також поглибленням міжнародних культурних та освітніх зв'язків, необхідністю застосування до його вивчення нових підходів, зокрема лінгвокогнітивного та соціокогнітивного та соціолінгвістичного, а також браком відповідних досліджень на лінгвістичному просторі України.

Проблематика сленгу є предметом постійного наукового пошуку. Різні аспекти сленгу вивчалися такими вітчизняними та зарубіжними дослідниками та вченими як: Л. В. Щерба, В. В. Виноградов, Н. Ehmman, P. Schlobinski, E. Neuland, Г. Генне, Є. Нойланд, Ehmman H., Heinemann M. та багато інших. Кожен із них досліджував термін «сленг» як такий і певні його особливості.

Віднедавна молодіжний сленг став популярним об'єктом лінгвістичних досліджень на матеріалі різних мов (Я. Андроутсополос, Ю. Бенеке, Г. Генне, В. Д. Девкін, П. Шлобінський, Г. Еманн – на матеріалі німецької мови, У. Лабов, С. Ромейн, Е. Партрідж – англійської, В. М. Мокієнко, В. В. Хімік, О. Ю. Романов – російської, Л. О. Ставицька, С. Пиркало – української). Мовознавці також досліджують особливості сленгової лексики окремих соціальних, соціально-вікових і соціально-професійних груп молоді, наприклад соціолекту підлітків (Р. В. Боднар), сленгу студентів та школярів (Т. С. Бакіна, Т. Г. Бірюкова, К. Н. Дубровіна, К. Кноп, П. Поленц, Г. Вебер, Г. Генне, С. О. Шмачков).

Головними цілісними дослідженнями сучасного німецького молодіжного сленгу в Німеччині на думку провідних мовознавців є монографія Я. Андроутсополоса на тему «Німецький молодіжний сленг. Дослідження його структури та функцій» (Androtsopoulos J. K. «Deutsche

Jugendsprache. Untersuchungen zu ihren Strukturen und Funktionen», 1998) та праця П. Шлобінського, Г. Коля та Я. Людевігта «Німецький молодіжний сленг. Фікція та дійсність» (Schlobinski P., Kohl G., Ludewigt J. «Jugendsprache: Fiktion und Wirklichkeit», 1993).

Метою даної статті є дослідити молодіжний сленг, як засіб відображення світогляду особистості в системі сучасної німецької мови.

Культура мовлення – це духовне обличчя людини. Вона свідчить про загальний розвиток особистості, про ступінь прилучення її до духовних багатств рідного народу й надбань усього людства [1, с. 597].

Мовлення є матеріалом, за допомогою якого ми спілкуємося, мислимо та відчуваємо. Вона не є нейтральною, адже саме мова формує наші думки та почуття. В той час, як думки слугують для отримання нових знань, то мова закріплює здобуті знання і дозволяє передати отриманий досвід майбутнім поколінням. Саме тому мовна система забезпечує прогрес як окремої людини, так і суспільства загалом.

Німецька мова на сучасному етапі свого розвитку визначається як цілісна система, яку утворює велика кількість взаємопов'язаних підсистем. До її структури належать різноманітні діалекти, арго, жаргони, сленги представників різних професій, соціальних і вікових груп. Однак вони усі мають більш або менш інтенсивний вплив на процеси, що відбуваються у загальнонаціональній німецькій мові, визначаючи її особливості та тенденції розвитку. Тому цілком закономірно, що однією з важливих складових сучасної загальнонаціональної німецької мови є молодіжний сленг. Він є досить неординарним явищем, що являє собою окрему мовну підсистему, яка проте взаємозалежна з іншими мовними підсистемами.

Сленг є невід'ємною частиною соціального виміру мови. Серед багатьох різновидів соціально маркованих стилів мови особливе місце посідає молодіжний сленг, інтерес до якого не зменшується вже протягом кількох десятиліть. Судячи по публікаціях у засобах масової інформації, відношення до сленгу варіює від повного неприйняття цього явища, як фактора, що загрожує чистоті національної мови, до захоплення креативними можливостями молоді, слововикористання якої певною мірою збагачує літературну мову. Стосовно визначення цього лінгвістичного феномену в сучасному мовознавстві також існує низка суперечливих думок. Едгар Лапп виділяє 5 періодів у дослідженні молодіжного сленгу:

1) до 50-тих років: мова студентів і школярів у історичному аспекті дослідження (Historische Studenten- und Schülersprache);

2) 50-ті роки: «золота молодь по-китайськи» («Halbstarken-Chinesisch»);

3) 60-ті роки: «німецька мова підлітків» («Teenagerdeutsch»);

4) 70-ті роки: «мова організацій», «мова сцен» та «німецька серед школярів» («APO-Sprache», «Szene-Sprache» und «Schülerdeutsch»);

5) 80-ті роки: «велике різноманіття» («Die große Vielfalt») [2].

П. Шлобінський продовжує цю хронологію і визначає шостий період, який припадає на 90-ті роки: «міфи про молодіжний сленг»,

«мовний реєстр і мовні стилі молоді» («Der Mythos von der Jugendsprache», «Jugendliche Sprachregister und Sprachstile») [3, с. 10].

Із плином часу основними джерелами формування німецького молодіжного сленгу поступово стають: Пісенна творчість, Жаргонізми: Запозичення з інших іноземних мов

Таким чином, під категорію сленгу підпадає молодіжна мова (Jugendsprache), яка весь час змінюється, але яка все одно не залишається без уваги, що підтверджують такі книги як: «Affengeil: Ein Lexikon der Jugendsprache» von H. Ehmann чи «Alles easy: Ein Wörterbuch des Neudeutschen» von E. Schönfeld.

Ось тільки деякі популярні молодіжні сленги: affengeil, oberaffengeil, geil – круто; auf der Fete war echt tote Nase – на вечірці була нудьга; Kies, Mauese, Knete, Kohle, Moos – бабки (гроші); Mumie, Erzeuger, Grufties, Alte, Kalkleisten – предки [4, с. 246]

Культура мовлення та молодіжний сленг, як засіб відображення світогляду особистості посідають особливе місце в системі сучасної німецької мови. Аналізуючи використання сленгу в культурі мовлення особистості, потрібно зауважити, що він є досить важливим. Сленг є тим засобом, за допомогою якого мова постійно оновлюється, додає до себе нові аспекти старих понять, полегшує спілкування, а головне – удосконалює її, робить більш зрозумілою для інших народів.

Структура німецького сленгу постійно поповнюється новими видами, але й досі зберігає в собі історично-сформовані типи сленгу. Мабуть, ніхто й ніколи не зможе точно розповісти історію німецької мови. Більшість її слів колись все одно були сленгом, до них відносились із упередженням, але тепер вони є повноправною частиною класичної німецької мови.

Отже, через свою надзвичайну гнучкість і рухливість, сленг постійно змінюється, з'являються нові слова, а вже існуюча лексика може набувати нового значення. Тобто сленг будується як з нових, постійно виникаючих у процесі спілкування, так і з відомих слів, але в новому їх застосуванні.

Перспектива полягає в тому щоб більш детально вивчити статус сленгу в культурі німецького молодіжного. А також розглянути практичне дослідження засобів перекладу молодіжного сленгу українською мовою на основі сучасних словників сленгу.

Список використаних джерел:

1. Сучасний тлумачний словник української мови: 65 000 слів / За заг. ред. д-ра філолог. наук, проф. В. В. Дубчинського. – Х. : ВД «ШКОЛА», 2006. – 1008 с.
2. Literatur-Wunderkind schrieb bei Blogger ab. – SPIEGELonline. – 08.02.2010. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.spiegel.de/kultur/literatur/0,1518,676490,00.html>
3. Schlobinski P., Heins N.-C. Jugendliche und «ihre» Sprache: Sprachregister, Jugendkulturen und Wertesysteme. Empirische Studien. – Wiesbaden : Westdeutscher Verlag, 1998. – 238 p.

4. Ehmann H. Affengeil. Ein Lexikon der Jugendsprache., / München: Verlag C. H. Beck, 1992. – 567 p.